

ZÁSADY KOMUNIKACE S OSOBAMI S TĚLESNÝM POSTIŽENÍM

Tělesně znevýhodněný uživatel je pro nás rovnocenným partnerem – nezvyšujte hlas, mluvejte normálním tónem, nepodceňujte jeho schopnosti a neprojevujte nadměrný soucit.

Udržujte běžný oční kontakt.

Jedněte s uživatelem stejně jako s kýmkoliv jiným - závažné tělesné onemocnění ještě neznamená, že je postižený i mentálně a smyslově. Dodržujte běžná pravidla chování a zvyklostí. Nezneužívejte závislosti osoby, se kterou mluvíte.

Doprovází-li tělesně znevýhodněného další osoba, vedte rozhovor s handicapovaným, ne s jeho doprovodem.

V případě, že handicap je závažný a brání uživateli v běžné komunikaci, snažte se s ním dorozumět jinými formami komunikace (písemné sdělení, mimika, dotyk, obrázky apod.). Pozorně vnímejte nejen slova, ale i pocity.

Člověku s protézou můžeme na uvítanou potřást protézou, pokud s ní pohne naším směrem, případně se pozdravíme např. podáním levé ruky.

Při komunikaci odstraňte bariéry v prostoru, nabídněte místo k sezení či svou pomoc. Handicapovaný vám obvykle sám sdělí, jak můžete pomoci.

S uživatelem jedněte slušně, trpělivě a empaticky. Nespěchejte, dejte mu dostatek času a prostoru, aby se vyjádřil. Během komunikace se zeptejte, co všechno vám rozuměl.

Pomoc handicapovanému nabídněte, ale nikdy nevnucujte. Případným odmítnutím se nenechte odradit.

Pokud má s sebou uživatel asistenčního psa, nikdy byste jej neměli rušit při práci (bez dovolení jej hladit, krmit, volat apod.).

ZÁSADY KOMUNIKACE S VOZÍČKÁŘEM

Odstraňte bariéry, které by mohly bránit plynulému pohybu s vozíkem.

Při manipulaci s vozíčkářem se zeptejte, s čím chce pomoci a nedělejte nic bez jeho svolení. Požádejte ho, ať vám sám řekne, jak máte postupovat.

Při každém zastavení je nutné vozík zabrzdít (pokud to neudělá sám vozíčkář).

Při manipulaci s vozíkem ho zvedejte pouze za pevné rámy.

Vozíčkář má jiný úhel pohledu – uzpůsobte tomu komunikaci a popis okolí, neboť vozíčkář nemusí vidět vše, co vidíte vy.

Jedete-li s vozíkem z prudšího místa, sjíždějte raději pozpátku, je to bezpečnější pro vozíčkáře i pro vás.

Při běžné komunikaci je vhodné snížit se/posadit se na úroveň vozíčkáře, abyste mohli udržovat oční kontakt. Nikdy se přitom neopírejte o vozík (rozhodně ne bez svolení).

Při komunikaci volte vhodná slova, abyste dotyčného neurazili, ale nemusíte se bát použít slova jako jít, chodit, odejít apod.

Mluvíte-li s vozíčkářem a tlačíte vozík, snažte se být alespoň vedle něj, aby nemusel neustále otáčet či zaklánět hlavu. Je to nepohodlné a po delší době i fyzicky nepříjemné.

Neupozorňujte na nečistoty padající z vozíku.

Zdroj:

KONVALINKA, Petr, et. al. Zásady správné komunikace s osobami s tělesným postižením. In: *Projekt Výuka k různosti jako součást multikulturní výchovy a vzdělávání* [online]. [cit. 2020-17-11].

Dostupné z:

https://is.muni.cz/el/ped/podzim2018/SZ6005/um/seminar/1_1_3_Zasady_komunikace_telesne_postizeni_ucitel.pdf